

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU

mun. Chișinău, str. Zelinski, 13 Republica Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jbotanica@justice.md

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU

mun. Chisinau, Zelinski 13 street, Republic of Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jbotanica@justice.md

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
Mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu, nr. 28. MD-2004

Prin prezenta, Judecătoria Chișinău, Sediul Central, Vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 28 (6) și art. 11 (3) lit. b) din Legea insolvenței și copia încheierii din 11.07.2024 pe marginea cauzei nr. 2-23158065-12-2i-06112023, (2i-849/2023) la cererea introductivă înaintată de către SC "OXIVIT-MED" SRL în contradictoriu cu SC "REPROMED" SRL, privind intentarea procesului de insolvență.

Anexă: Sesizarea și copia încheierii pe 12 file.

Judecător: Radu Țurcanu

Executor: Vera Popușoi

SESIZARE
privind excepția de neconstituționalitate
a prevederilor art. 28 (6) și 11 (3) lit. b) din Legea insolvenței

A - AUTORUL EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE

A.2. Persoană juridică

1. Denumire și sediu: SRL „Repromed”

mun. Chișinău, sec. Botanica, str. Cuza-Vodă bd., 29/1

2. Numărul și data înregistrării: IDNO 1005600054977

3. Numele administratorului: Lîsfi Lidia

4. Reprezentant: Avocat Andrei Iosip

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

Creditorul SRL „Oxivit-Med” s-a adresat cu cerere introductivă față de debitorul SRL „Repromed”. Cererea a fost admisă spre examinare iar în calitate de administrator provizoriu a fost desemnat administratorul autorizat Anna Mazur.

La 13.11.2023 creditorii Moșin Veaceslav și Moșin Tatiana au depus referință prealabilă la cererea introductivă înaintată de creditorul SRL „Oxivit-Med” față de debitorul SRL „Repromed”. Au invocat că dețin drepturi de creanță asupra patrimoniului debitorului în mărime de 11 342 760 lei.

La 25.3.2024 avocatul Tudor Leșanu, acționînd în interesele Tatiane Moșin, s-a alăturat cererii introductive depuse de SRL „Oxivit-Med”. În motivarea cererii de alăturare, Moșin Tatiana a invocat că deține o creanță, certă, lichidă și exigibilă față de debitorul SRL „Repromed” în valoare de 5 671 380 lei, confirmată documentar prin înscrisurile anexate la referința depusă la 13.11.2023.

C. OBIECTUL SESIZĂRII

Prin prezenta solicit verificarea corespunderii constituționalității textului de lege „**se alătură cererii introductive prin înaintarea creanțelor asupra patrimoniului debitorului**” de la art. 28 (6) și a textului de lege „**orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului**” de la art. 11 (3 lit. b) din Legea insolvenței, dat fiind faptul că este contrar prevederilor art. 23, 26, 46 și 53 din Constituția Republicii Moldova.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Prevederile relevante ale Constituției:

Articolul 16. Egalitatea

- (1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.
- (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 23. Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 26. Dreptul la apărare

- (1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.
- (3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.
- (4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 46. Dreptul la proprietate privată

- (1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.
- (2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.
- (3) Avera dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.

Articolul 54. Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Prevederi relevante ale Legii insolvențității

Articolul 11

(3) La constatarea insolvențității debitorului nu se ia în calcul valoarea creanțelor constituite din:
b) orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului.

Articolul 28. Referința la cererea introductivă

(6) În cel mult 30 de zile de la notificarea efectuată conform art. 26, creditorii prezintă o referință la cererea introductivă, prin care se opun intentării procesului de insolvențitate ori se alătură cererii introductive prin înaintarea creanțelor asupra patrimoniului debitorului. Rea-credința persoanei care a înaintat cererea introductivă trebuie dovedită de creditorul care se opune intentării procesului de insolvențitate.

E. Argumentarea pretensei încălcării a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolvențității, ține de competența Curții Constituționale.

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte la proces. Astfel, sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

Obiectul sesizării îl constituie controlul de constituționalitate a textelor de lege de la art. 28 (6) și 11 (3) lit. b) din Legea insolvențității, cu referire la omisiunea legiuitorului de a reglementa clar condițiile de înaintare și acceptare a alăturării creditorilor la cererea introductivă, intentarea procedurii de insolvențitate conform cererii de alăturare dar și creanțele care nu pot fi luate în calcul la constatarea insolvențității debitorului.

Textele de lege contestat nu a făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate prin prisma argumentelor invocate în prezenta sesizare.

În jurisprudența sa, Curtea a reținut că omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al Curții Constituționale dacă prin aceasta este afectat un drept fundamental (a se vedea HCC nr. 17 din 19 mai 2016, § 71; DCC nr. 28 din 12 martie 2020, § 24; DCC nr. 123 din 22 octombrie 2020, §26; DCC nr. 162 din 29 decembrie 2020, § 23).

Scopul general al Legii insolvenței constă în satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit (articolul 1 alin. (1) din Lege). Acest scop general ține de asigurarea stabilității și a disciplinei financiare în economia de piață (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Lekić v. Slovenia* [MC], 11 decembrie 2018, § 106). În situații în care există o deteriorare a economiei de piață din cauza unui număr mare de societăți comerciale inactive și insolvente poate fi nevoie ca statul să acționeze astfel încât să evite prejudicierea ireparabilă a economiei și să consolideze securitatea juridică și încrederea participanților la procesul economic. Asigurarea stabilității și a disciplinei financiare în economia de piață contribuie la bunăstarea economică a țării, care reprezintă un scop legitim, permis de articolul 54 alin. (2) din Constituție (HCC nr. 16 din 9 iunie 2020, § 61).

Prin insolvență se înțelege „acea stare a patrimoniului debitorului care se caracterizează prin insuficiența fondurilor bănești” disponibile pentru plata datoriilor certe, lichide și exigibile”. Din definiția legală se poate deduce că cele două caracteristici esențiale ale insolvenței sunt reprezentate de insuficiența fondurilor bănești disponibile în patrimoniul debitorului și neplata datoriilor scadente, certe și lichide, cauzată de lipsa lichidităților.

Din prevederile art. 9 Legea insolvenței rezultă, că procesul de insolvență se intentează doar pe baza unei cereri de intentare a procesului de insolvență (denumită în continuare cerere introductivă).

Din prevederile art. 20 (2) lit. c) din Legea insolvenței rezultă, că la cererea introductivă a creditorului se anexează dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor. Totodată, art. 19 (1) Legea insolvenței condiționează dreptul de creditorului de a depune cerere introductivă față de creditor doar după notificarea prealabilă a debitorului.

Pe de altă parte, art. 28 (6) din Legea insolvenței stabilește dreptul creditorilor de a se alătura cererii introductive prin înaintarea creanțelor față de patrimoniul debitorului.

Analizând textul de lege de la art. 28 (6) din Legea insolvenței, pot fi sesizate cel puțin următoarele omisiuni ale legiuitorului:

1. Dacă procesul de insolvență poate fi intentat în baza cererii de alăturare, în special în caz dacă creanța din cererea introductivă nu determină la insolvență debitorului sau în caz dacă creanță invocată în cererea introductivă se stinge până la examinarea în fond a cererii introductive?
2. Dacă la depunerea cererii de alăturare se achită taxa de stat?
3. Dacă la depunerea cererii de alăturare trebuie respectată obligația de notificare prealabilă a debitorului?
4. Dacă la primirea spre examinare a cererii de alăturare instanța de insolvență trebuie sau nu să emită act judecătoresc în condițiile art. 168 (4) Cod procedură civilă, care prevede că cererea de chemare în judecată se acceptă printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs?
5. Dacă creditorul alăturat este în drept să solicite intentarea procesului de insolvență, or acesta poate doar să-și înainteze creanțele față de patrimoniul debitorului?
6. În ce mod creanțele înaintate față de patrimoniul debitorului de către creditorul alăturat, se iau în calcul la constatarea insolvenței debitorului?
7. Care este statutul cererii de alăturare în caz de retragere a cererii introductive urmare a încheierii tranzacției de împăcare?

Analizând textul de lege de la art. 11 (3) lit. b) Legea insolvenței, putem sublinia următoarele:

Norma citată prevede că la constatarea insolvenței debitorului nu se ia în calcul valoarea creanțelor constituite din orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului.

Însă, vedem că textul de lege criticat nu reglementează statutul creanțelor persoanelor afiliate asociațiilor debitorului sau a creanțelor legate de persoana asociațiilor.

Conform art. 5 pct. 12 lit. b) Cod fiscal, *persoană interdependentă* este membru al familiei contribuabilului sau persoana care controlează contribuabilul, este controlat de contribuabil sau se află împreună cu acesta sub controlul unui terț. În sensul prezentului punct: În sensul prezentului punct: a) familia contribuabilului include: soția (soțul) contribuabilului; părinții contribuabilului; copiii contribuabilului și soții (soțiile) lor; bunicii contribuabilului; nepoții (nepoatele) contribuabilului și soțiile (soții) lor; frații și surorile contribuabilului și soțiile (soții) lor; străbunicii contribuabilului; strănepoții contribuabilului și soții (soțiile) lor; frații și surorile părinților contribuabilului și soțiile (soții) lor; nepoții (nepoatele) contribuabilului de pe frate (soră) și soțiile (soții) lor; frații și surorile bunicii contribuabilului și soțiile (soții) lor; copiii fraților și surorilor părinților contribuabilului și soțiile (soții) lor; copiii nepoților (nepoatelor) contribuabilului de pe frate (soră) și soții (soțiile) lor; precum și persoanele enumerate din partea soției (soțului) contribuabilului; și b) prin control se înțelege posesia (directă sau prin una ori mai multe persoane interdependente) a cel puțin 50% din capitalul sau din drepturile de vot ale unei persoane. În acest caz, persoana fizică este considerată posesor al tuturor cotelor de participație în capital, cote ce aparține, în mod direct sau indirect, membrilor familiei sale.

Analizând prevederile art. 11 (3) lit. b) din Legea insolvenței și corelându-le cu definiția persoanelor interdependente din art. 5 pct. 12 lit. b) din Codul fiscal, se poate observa o omisiune legislativă semnificativă. Norma din Legea insolvenței exclude explicit din calculul valorii creanțelor la constatarea insolvenței debitorului obligațiile față de asociați, membri sau acționari. Totuși, nu abordează în mod expres statutul creanțelor persoanelor afiliate asociațiilor sau creanțelor legate de persoana asociațiilor.

Codul fiscal oferă o definiție clară a persoanelor interdependente, incluzând atât membrii familiei contribuabilului, cât și persoanele care controlează sau sunt controlate de contribuabil. Această definiție este crucială pentru înțelegerea relațiilor economice și financiare între diferite entități și persoane, evidențiind interdependențele ce pot influența tranzacțiile financiare și obligațiile de plată.

O astfel de omisiune în Legea insolvenței poate crea lacune juridice și poate permite interpretări care să favorizeze anumite părți în detrimentul altora, afectând echitatea procesului de constatare a insolvenței. Astfel, pentru a asigura o aplicare justă și completă a normelor legale în materia insolvenței, este esențial ca legiuitorul să includă în textul art. 11 (3) lit. b) și obligațiile de plată față de persoanele interdependente ale asociațiilor, precum și obligațiile de plată legate de persoana asociațiilor.

Această ajustare legislativă ar alinia prevederile Legii insolvenței cu definițiile și principiile stabilite în Codul fiscal, asigurând o interpretare coerentă și unitară a relațiilor economice și financiare în contextul procedurilor de insolvență. De asemenea, ar preveni potențialele abuzuri și ar proteja drepturile tuturor creditorilor implicați, contribuind astfel la stabilitatea și transparența mediului economic și juridic.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, în virtutea principiului certitudinii juridice, statul trebuie să respecte și să aplice într-o manieră previzibilă și coerentă legile pe care le-a adoptat, iar dispozițiile legale trebuie să fie accesibile publicului destinat și redactate cu suficientă claritate (*Broniowski v. Polonia*, 22 iunie 2004, § 184).

Exigențele preeminenței dreptului presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41). În acest sens, articolul 23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, previzibile și care oferă garanții împotriva abuzurilor.

Condiția previzibilității este îndeplinită atunci când îi permite persoanei - în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată - să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită (*Gestur Jónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda*, 30 octombrie 2018, § 88; *Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40).

De asemenea, legea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modurile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, § 66). **O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității** (HCC nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61). La elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor calității, *i.e.* accesibilitatea și previzibilitatea (HCC nr.6 din 19 martie 2019, § 39).

În aceste circumstanțe, legiuitorul a omis să stabilească condițiile de înaintare și admisibilitate a cererii de alăturare, acțiunile instanței referitor la acceptarea cererii de alăturare și dacă intentarea procesului de insolvență se admite conform cererii de alăturare. De asemenea, a omis să reglementeze creanțele care nu pot fi luate în calcul la constatarea insolvenței debitorului.

Aceste omisiuni legislative sunt contrare Constituției. Or, normele juridice care reglementează alăturarea la cererea introductivă, capabilă de a duce la insolvență debitorului, trebuie să respecte exigențele stabilității, previzibilității și clarității, iar lipsa reglementării unor condiții de admisibilitate și acceptare spre examinare generează o stare de incertitudine juridică. Mai ales, este crucial de clarificat aceste omisiuni când vine vorba despre o cerere de alăturare depusă de persoanele afiliate asociatului. Este de subliniat că tocmai omisiunea și imprecizia legislativă sunt cele care generează încălcarea dreptului fundamental.

Omisiunea legiuitorului de a „redacta” norme clare și previzibile determină încălcarea dreptului fundamental la proprietate, intruziune care nu este justificată de un scop legitim. Or, drept urmare a declanșării procedurii de insolvență a debitorului, bunurile debitorului sunt valorificate pentru stingerea colectivă a creanțelor creditorilor. La caz, creanțe sunt revendicate de asociați prin persoane interdependente, ceea ce face ca imixtiunea în dreptul de proprietate să fie și mai gravă.

Articolul 1 din Protocolul nr. 1 cuprinde trei reguli: prima regulă, prevăzută în prima teză a primului paragraf, este de natură generală și enunță principiul exercitării nestingherite a dreptului de proprietate; a doua regulă, conținută în a doua propoziție a primului paragraf, se referă la privarea de proprietate și o supune anumitor condiții; a treia regulă, prevăzută în al doilea paragraf, recunoaște că statele au dreptul, printre altele, de a controla utilizarea proprietății în conformitate cu interesul general. A doua și a treia dintre reguli, care privesc cazuri de ingerință în dreptul la respectarea bunurilor, trebuie să fie citite în lumina principiului general prevăzut în prima regulă (*Ališić și alții v. Bosnia și Herțegovina, Croația, Serbia, Slovenia și fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei* [MC], 16 iulie 2014, § 98).

Scopul principal al articolului 1 din Protocolul nr. 1 este de a proteja persoanele împotriva ingerințelor nejustificate din partea statului în respectarea bunurilor lor. Respectarea dreptului de proprietate poate atrage după sine obligații pozitive inerente asigurării exercitării sale efective. Obligațiile pozitive îi pot impune statului să ia măsurile necesare pentru a proteja dreptul de proprietate (*ibidem*, § 100).

Cu toate acestea, limitele dintre îndatoririle pozitive și negative ale statului în privința asigurării respectării dreptului de proprietate nu pot face obiectul unei definiții precise. Principiile aplicabile sunt totuși similare. Indiferent dacă cazul este analizat din punctul de vedere al unei obligații pozitive a statului sau în termenii unei ingerințe a unei autorități publice care trebuie să fie justificată, criteriile care trebuie aplicate nu diferă în esență. În ambele contexte trebuie avut în vedere echilibrul corect între interesele concurente ale persoanei și ale comunității ca întreg. Curtea Europeană a reținut, de asemenea, că obiectivele menționate în această dispoziție pot avea o relevanță în aprecierea afectării echilibrului dintre cerințele interesului public în discuție, precum și dreptul fundamental al reclamantului la respectarea dreptului de proprietate. În ambele contexte,

statul se bucură de o marjă de apreciere la stabilirea măsurilor care trebuie luate pentru a asigura conformitatea cu Convenția (*ibidem*, § 101).

Prin urmare, obligația pozitivă a statului este de a adopta măsuri care să asigure respectarea efectivă a dreptului de proprietate.

Una dintre condițiile obligatorii pe care trebuie să le respecte ingerințele în articolul 46 este ca acestea să urmărească cel puțin un scop legitim prevăzut de articolul 54 alin. (2) din Constituție.

Analizând prevederile contestate, observăm că legiuitorul a omis să reglementeze condițiile de înaintare și acceptare a alăturării la cererea introductivă dar și creanțele excluse de la calculul insolvabilității. De asemenea, nu este reglementat dacă cererea de alăturare trebuie acceptată spre examinare prin încheiere și dacă, după examinarea acesteia, ea poate determina intentarea procesului de insolvabilitate față de debitor.

Nu constată existența vreunui scop legitim pentru a justifica omisiunea reglementării condițiilor de înaintare și admisibilitate a cererii de alăturare. Așadar, în lipsa unui scop legitim al omisiunii de reglementare, se constată o intruziune inadmisibilă în dreptul de proprietate al debitorului, intruziune care nu îndeplinește condiția impusă de articolul 54 alin. (2) din Constituție.

Rezumând cele enunțate *supra*, conchidem că prevederile articolului 32 din Legea insolvabilității contravin articolului 46 coroborat cu articolele 23 și 54 din Constituție în partea în care nu reglementează condițiile de înaintare și acceptare a cererii de alăturare la cererea introductivă precum și efectele juridice ale acesteia.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

16. Nu sunt.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte

Locul: Chișinău

Data 05.06.2024

**Av. Andrei IOSIP
în interesele SRL „Repromed”**

11 iulie 2024

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul central)

Instanța compusă din:

Președintele de ședință, judecător

Grefier

Țurcanu Radu

Popușoi Vera

examinând în sediul instanței, în ședință de judecată publică, cererea avocatului Iosip Andrei acționând în interesele SC "Repromed" privind ridicarea excepției de neconstituționalitate la examinarea dosarului pendinte după acțiunea creditorului SC "Oxivit-Med" către SC "Repromed" privind intentarea procesului de insolvență,

a constatat:

În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul central) se află spre examinare acțiunea creditorului SC "Oxivit-Med" către SC "Repromed" privind intentarea procesului de insolvență.

Prin încheierea judecătorească din 09.11.23 cererea a fost admisă spre examinare iar în calitate de administrator provizoriu a fost desemnat administratorul autorizat Anna Mazur.

La 13.11.2023 creditorii Moșin Veaceslav și Moșin Tatiana au depus referință prealabilă la cererea introductivă înaintată de creditorul SRL „Oxivit-Med” față de debitorul SRL "Repromed". Au invocat că dețin drepturi de creanță asupra patrimoniului debitorului în mărime de 11 342 760 lei.

La 25.03.2024 avocatul Tudor Leșanu, acționând în interesele Tatiane Moșin, a depus cerere de alăturare cererii introductive depuse de SRL "Oxivit-Med".

În motivarea cererii de alăturare Moșin Tatiana a invocat că deține o creanță, certă, lichidă și exigibilă față de debitorul SRL „Repromed” în valoare de 5 671 380 lei, confirmată documentar prin înscrisurile anexate la referința depusă la 13.11.2023.

La 01.07.24 potențialul creditor Moșin Tatiana a depus o cerere prin care a solicitat ridicarea dreptului de administrare a debitorului.

Tot în cadrul ședinței de judecată din 01.07.24, avocatului Iosip Andrei acționând în interesele SC "Repromed" a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Potrivit cererii înaintate, ultimul solicită verificarea corespunderii constituționalității textului de lege „se alătură cererii introductive prin înaintarea creanțelor asupra patrimoniului debitorului" de la art. 28 alin. (6) și a textului de lege „orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului" de la art. 11 alin. (3) lit. b) din Legea insolvenței, dat fiind faptul că este contrar prevederilor art. 23, 26,46 și 53 din Constituția Republicii Moldova.

În ședința de judecată avocatul Iosip Andrei acționând în interesele SC "Repromed" a susținut cererea privind excepția de neconstituționalitate pe motivele de fapt și de drept invocate.

În argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție ultimul a precizat că în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din

Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolvențabilității, ține de competența Curții Constituționale.

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte la proces. Astfel, sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, în baza articolului 135 alin. [1] literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

Obiectul sesizării îl constituie controlul de constituționalitate a textelor de lege de la art. 28 alin. (6) și 11 alin. (3), lit. b) din Legea insolvențabilității, cu referire la omisiunea legiuitorului de a reglementa clar condițiile de înaintare și acceptare a alăturării creditorilor la cererea introductivă, intentarea procedurii de insolvențabilitate conform cererii de alăturare dar și creanțele care nu pot fi luate în calcul la constatarea insolvențabilității debitorului.

Mai relatează că textele de lege contestat nu a făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate prin prisma argumentelor invocate în prezenta sesizare, precizând că în jurisprudența sa, Curtea a reținut că omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al Curții Constituționale dacă prin aceasta este afectat un drept fundamental (a se vedea HCC nr. 17 din 19 mai 2016, § 71; DCC nr. 28 din 12 martie 2020, § 24; DCC nr. 123 din 22 octombrie 2020, §26; DCC nr. 162 din 29 decembrie 2020, § 23].

Mai precizează că scopul general al Legii insolvențabilității constă în satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit (articolul 1 alin. (1) din Lege]. Acest scop general ține de asigurarea stabilității și a disciplinei financiare în economia de piață (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Lekicv. Slovenia* [MC], 11 decembrie 2018, § 106].

Iar în situații în care există o deteriorare a economiei de piață din cauza unui număr mare de societăți comerciale inactive și insolvente poate fi nevoie ca statul să acționeze astfel încât să evite prejudicierea ireparabilă a economiei și să consolideze securitatea juridică și încrederea participanților la procesul economic. Asigurarea stabilității și a disciplinei financiare în economia de piață contribuie la bunăstarea economică a țării, care reprezintă un scop legitim, permis de articolul 54 alin. [2] din Constituție (HCC nr. 16 din 9 iunie 2020, § 61].

Reprezentantul creditorului reclamant SRL „Oxivit-Med”, avocatul Stratan Dumitru a susținut cererea depusă pe motivele invocate.

Reprezentantul creditorului alăturat Moșin Veacelav, avocatul Dumitru Barbăscumpă a obiect în vederea admiterii ridicării excepției de neconstituționalitate motivând faptul că se insistă pe tergiversarea procesului.

Aceiași poziției a împărtășit-o și reprezentantul creditorului alăturat Moșin Tatian, avocatul Leșanu Tudor.

În proces, reprezentatul administratorul autorizat Mazur Anna, avocatul Lungu Vasile a susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe motivele expuse în sesizare, prezentând totodată informația pendinte din istoricul Curții Constituționale.

Studiind cererea depusă de către avocatului Iosip Andrei care acționează în interesele SC ”Repromed” privind ridicarea excepției de neconstituționalitate la examinarea dosarului pendinte după acțiunea creditorului SC ”Oxivit-Med” către SC ”Repromed” privind intentarea procesului de insolvențabilitate, instanța de judecată ajunge la concluzia că aceasta urmează să fie admisă, din următoarele considerente.

Din prevederile art. 12¹, alin. (1)-(3) Codul de procedură civilă rezultă că: în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a

decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.

Din prevederile art. 135, alin. (1), lit. g) din Constituție rezultă: Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

La caz instanța mai reține că potrivit pct. 79-80 din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate): "[...] controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. [...] dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitate sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legislative cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale".

Potrivit pct. 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a statuat că: "[...] judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

[...] verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82".

La caz, din conținutul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate rezultă că se solicită verificarea constituționalității a textelor de lege de la art. 28 alin. (6) și 11 alin. (3) lit. b) din Legea insolvenței, cu referire la omisiunea legiuitorului de a reglementa clar condițiile de înaintare și acceptare a alăturării creditorilor la cererea introductivă, intentarea procedurii de insolvență conform cererii de alăturare dar și creanțele care nu pot fi luate în calcul la constatarea insolvenței debitorului.

Instanța reține că textele de lege contestate nu au fost anterior obiect al controlului de constituționalitate prin prisma argumentelor invocate în prezenta sesizare.

Iar în jurisprudența sa constată, Curtea a reținut că omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al Curții Constituționale dacă prin aceasta este afectat un drept fundamental (a se vedea HCC nr. 17 din 19 mai 2016, § 71; DCC nr. 28 din 12 martie 2020, § 24; DCC nr. 123 din 22 octombrie 2020, §26; DCC nr. 162 din 29 decembrie 2020, § 23).

Această fiind enunțată în contextul când scopul general al Legii insolvenței constă în satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit (articolul 1 alin. (1) din Lege). Acest scop general ține de asigurarea stabilității și a disciplinei financiare în economia de piață (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Lekicv. Slovenia* [MC], 11 decembrie 2018, § 106). În situații în care există o deteriorare a economiei de piață din cauza unui număr mare de societăți comerciale inactive și insolvente poate fi nevoie ca statul să acționeze astfel încât să evite prejudicierea ireparabilă a economiei și să consolideze securitatea juridică și încrederea participanților la procesul economic. Asigurarea stabilității și a disciplinei financiare în economia de piață contribuie la bunăstarea economică a țării, care reprezintă un scop legitim, permis de articolul 54 alin. [2] din Constituție (HCC nr. 16 din 9 iunie 2020, § 61).

Ținând cont de faptul că au fost întrunite toate condițiile citate mai sus, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea înaintată urmează să fie admisă.

Sumarizând cele invocate, în temeiul art. 135, alin. (1), lit. a) Constituției Republicii Moldova, art. 12¹ alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, instanța de insolvență,

dispune:

Se admite cererea avocatului Iosip Andrei în interesele SC "Repromed" privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a textelor de lege "**se alătură cererii introductive prin înaintarea creanțelor asupra patrimoniului debitorului**" de la art. 28 alin. (6) și a textului de lege "**orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului**" de la art. 11 alin. (3) lit. b) din Legea insolvenței, în sensul corespunderii acestora prevederilor art. 23,26,46 și 53 din Constituția Republicii Moldova.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Turcanu Radu